

Sygn. akt II Cz 969/13

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Wojtkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 31 października 2013 r. w S.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G., A. D., C. I. Niestandardyzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W., Zakładowi Handlowo-Usługowemu (...) spółce jawnej w S., (...) Fundacji (...) w S., Bankowi (...) spółce akcyjnej z siedzibą we W., M. K.

o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji

w przedmiocie wniosku pozwanej M. K. o zwolnienie od kosztów sądowych

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 15 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 859/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Mariola Wojtkiewicz

Sygn. akt II Cz 969/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Gryficach oddalił wniosek M. K. o zwolnienie od kosztów sądowych.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd wskazał, iż w niniejszej sprawie opłata od sprzeciwu od wyroku zaocznego wynosi 730 zł. M. K. wykazała, iż jej rodzina składająca się z dwóch osób posiada łączny dochód w wysokości 4714 zł. Sąd zaznaczył, iż pozwana nie wykazała żadnych wydatków, podnosząc jedynie że spłaca kredyt na wydatki mieszkaniowe. Zdaniem Sądu pozwana ma możliwość z sumy dochodów, które przekraczają ponad sześciokrotnie wysokość opłaty sądowej pokryć koszty sądowe niezbędne do zainicjowania postępowania ze sprzeciwu od wyroku zaocznego.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła M. K., zaskarżając je w całości. Skarżąca wniosła o zwolnienie jej od ponoszenia kosztów sądowych.

Skarżąca podniosła, iż Sąd rozpatrując jej wniosek o zwolnienie od kosztów nie wziął po uwagę wszystkich okoliczności. Skarżąca zwróciła uwagę, że Sąd błędnie ustalił, że jej rodzina liczy dwie osoby, gdyż we wniosku wskazała, że ma syna, a co za tym idzie koszty jej utrzymania są znacznie wyższe niż wynikałoby to uzasadnienia Sądu.

Skarżąca wskazała, iż jest to bardzo istotne, zwłaszcza że syn jest w wieku przedszkolnym, gdyż opłaty za przedszkole i inne wydatki związane pielęgnacją małego dziecka pochłaniają znaczną część domowego budżetu. Skarżąca zaznaczyła też, że chociaż spłaca hipotekę za działkę z domem jednorodzinny, w którym mieszka, to jednak nie stanowi on jej własności do czasu spłaty kredytu w całości. Skarżąca stwierdziła, że stabilna sytuacja finansowa jej rodziny ma ogromne znaczenie z punktu widzenia regularnych spłat rat kredytu, które to pozwalają zachować dom. Skarżąca podniosła też, że poza wydatkami bieżącymi, takimi jak jedzenie, przedmioty higieny czy paliwo, regularnie płaci wszystkie rachunki za media, a nie są to dla niej kwoty symboliczne, np. wysokość rachunku za gaz 2.200 zł a rachunku za prąd to 780 zł. W związku z powyższym zdaniem skarżącej poniesienie kosztów sądowych wiąże się dla niej i jej rodziny ze znacznym obciążeniem finansowym i w dużym stopniu utrudni regulowanie bieżących płatności i rachunków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie M. K. okazało się niezasadne.

Ustosunkowując się do zażalenia w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazuje, iż strony co do zasady zobowiązane są do ponoszenia kosztów postępowania, w którym biorą udział. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) opłacie podlega pismo, jeżeli przepis ustawy przewiduje jej pobranie. Jeżeli zaś dane pismo podlega opłacie to w myśl art. 126² § 1 k.p.c. sąd nie podejmie żadnej czynności na skutek tego pisma przed uiszczeniem należnej opłaty. Z kolei zwolnienie od kosztów sądowych, o którym mowa w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest instytucją wyjątkową, której zastosowanie jest uzależnione od niemożności poniesienia tych kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. W związku z tym ubiegający się o takie zwolnienie winien złożyć stosowne oświadczenie, z którego taka niemożność wynika. Należy przy tym podkreślić, iż niemożność poniesienia kosztów sądowych w całości lub w części musi mieć charakter obiektywny, na który osoba ubiegająca się o takie zwolnienie nie ma realnego wpływu. Tym samym zarówno o poszczególnych wydatkach, które zalicza się do kategorii koniecznych dla utrzymania siebie i rodziny, jak też o ich wysokości nie decyduje subiektywne przekonanie wnioskodawcy. W postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2012 r. (sygn. akt I Cz 7/12, LEX nr 1164724) Sąd Najwyższy stwierdził, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi pomoc państwa dla osób ubogich, które wykażą, że mimo starań nie były w stanie, ze względu na niezależną od nich, złą sytuację majątkową, zgromadzić bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny odpowiednich środków na prowadzenie procesu sądowego.

Mając powyższe uwagi na względzie w ocenie Sądu Odwoławczego z przedłożonego przez M. K. oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, nie wynika iż nie jest ona w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Skarżąca nie wykazała bowiem aby pomimo starań nie była w stanie, ze względu na niezależną od niej, złą sytuację majątkową, zgromadzić odpowiednich środków na prowadzenie niniejszego procesu sądowego. Należy podkreślić, iż na wypełnienie pod względem merytorycznym tego oświadczenia miała pełen wpływ wnioskodawczyni. Tymczasem pomimo stosownego pouczenia w rubryce 6 formularza oświadczenia M. K. podała, iż jej gospodarstwo domowe ponosi wyłącznie wydatek z tytułu zaciągniętego kredytu hipotecznego. Wymaga przy tym zaznaczyć, iż nie było podstaw wezwania wnioskodawczyni w trybie art. 130 k.p.c. do uzupełnienia braków formalnych oświadczenia, gdyż wypełniła ona oświadczenie w zakresie każdego z punktów, a zatem nie było ono dotknięte brakami formalnymi. Merytoryczna treść zawarta w poszczególnych punktach oświadczenia nie podlega uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c., gdyż to rzeczą wnioskodawcy jest złożenie oświadczenia, z którego wynika niemożność poniesienia kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Z kolei dopiero w zażaleniu M. K. podała, iż jej gospodarstwo domowe obciążają także inne wydatki niż spłata rat kredytu hipotecznego, w tym wydatki na utrzymanie dziecka, żywność, przedmioty higieny, paliwo, media. Wnioskodawczyni jednak w dalszym ciągu nie sprecyzowała w jakiej wysokości miesięcznie te wydatki są przez jej gospodarstwo domowe ponoszona. Skarżąca jedynie podała, że rachunek za gaz wynosi 2200 zł, a za prąd 780 zł, lecz nie zaznaczyła w jakim systemie są opłacane miesięcznym czy kwartalnym.

Przy ocenie czy strona jest w stanie ponieść koszty brane są pod uwagę tylko wydatki konieczne. W dalszym ciągu, nawet po uzupełnieniu oświadczenia w zażaleniu, nie jest znana ich wysokość.

Ponadto w oświadczeniu do posiadanego stanu majątkowego wnioskodawczyni zaliczyła, poza mieszkaniem w C. także działkę wraz z domem jednorodzinny w B. oraz działkę rolną. Powyższy stan majątku świadczy o tym, że M. K. nie należy do osób ubogich, a wręcz dobrze jej się powodzi i jest w stanie zaciągać zobowiązania mające na celu jedynie podwyższenie jej stopy życiowej. Natomiast wydatków na spłatę takich zobowiązań nie sposób zaliczyć do kategorii wydatków koniecznych do utrzymania, a więc niezbędnych do życia. Nadto w zakresie stanu majątkowego jako przedmiot wartościowy powyżej 10.000 zł wnioskodawczyni podała samochód P. (...). To również świadczy o tym, że pozwana nie jest osobą ubogą.

Na podstawie oświadczenia o stanie majątkowym pozwanej, uzyskiwanych przez nią dochodach nie sposób przyjąć, iż pozwana nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych w niniejszej sprawie. Ocena zatem dokonana przez Sąd Rejonowy jest prawidłowo. Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do zmiany zaskarżonego postanowienia, w oparciu o przepis art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie.

SSO Mariola Wojtkiewicz